

COMUNICAT

În atenția arbitrilor, arbitrilor asistenți și al observatorilor oficiali de arbitri

GHIDUL UEFA PENTRU OBSERVATORII OFICIALI DE ARBITRI

I. Raportul observatorului de arbitrii

Observatorul pentru arbitri trebuie să urmeze instrucțiunile și să aplice criteriile de evaluare emise de UEFA în prezentele directive adoptate de Secretariatul General al UEFA, pe baza recomandărilor Comisiei de arbitrii UEFA.

Scopul observării arbitrilor și arbitrilor asistenți în meciurile din UEFA este:

- a) să ofere sfaturi despre cum își pot arbitrii îmbunătăți performanțele (pregătirea arbitrilor);
- b) să asigure o interpretare uniformă și consecvență a legilor jocului;
- c) să evalueze performanțele arbitrilor;
- d) să identifice tinerele talente din rândul arbitrilor din diferite asociații naționale;
- e) să clasifice arbitrii și să-i programeze pentru competițiile UEFA conform performanțelor;
- f) să identifice teme pentru instruire specifică (suport video).

Scopul raportului observatorului de arbitrii este:

- a) să obțină o notare uniformă;
- b) să ofere arbitrilor și arbitrilor asistenți puncte de referință clare, până la ordinul zecimilor (7.4, 8.2, 8,9, etc.);
- c) să aibă o grilă de apreciere comună cu FIFA pentru meciurile internaționale și direcții similare;
- d) să folosească un sistem electronic pentru completarea, transmiterea și expediția raportului;
- e) să asigure exemple specifice pentru a susține observațiile făcute.

II. Notarea arbitrului, a arbitrilor asistenți și al celui de-al 4-lea oficial

A. Puncte generale pentru observarea arbitrilor

1. Analiza în timpul meciului:

- a) identificarea oricărei decizii proactive sau preventive (momente cheie) care influențează desfășurarea meciului;
- b) să ofere soluții, decizii reactive ca răspuns la cerințele jocului;

- c) să țină cont de consecințele unor decizii/situații dificile asupra hotărârilor ulterioare (personalitate): consecvența și curaj.

B. Scara de evaluare a arbitrilor și a arbitrilor asistenți

1. Scara de evaluare a arbitrilor:

Următoarea scară de evaluare stabilește o notare corespunzătoare așa cum este indicat mai jos:

Puncte	Comentarii
9.0-10	Performanță excepțională (impresionantă)
8.5-8.9	Foarte bine (performanță lăudabilă)
8.0-8.4	Bine (performanță eficientă)
7.9	O greșeală clară, importantă, altfel 8.3+
7.8	O greșeală clară, importantă, altfel 8.0-8.2
7.5-7.7	Satisfăcător (de îmbunătățit aspecte importante)
7.0-7.4	Dezamăgitor (sub așteptări)
6.0-6.9	Performanță slabă (nesatisfăcător)
5.0-5.9	Performanță foarte slabă (inacceptabilă)

Observatorul pentru arbitri evaluează în primul rând performanța de ansamblu. Fiecare criteriu din raport, punctele de la 2 la 7 (plus punctele 9 și 10 pentru arbitri asistenți) ar trebui acordate pe baza evenimentelor care au avut loc în timpul meciului și care ar trebui rezumate dar descrise cu acuratețe.

Vă reamintim că reperul UEFA cu privire la rata performanței în conformitate cu așteptările este de 8.0 la 8.4, echivalentul unei performanțe eficiente. Arbitrii cu o rată a performanțelor mai mare și cu potențial mai mare, pot aștepta o notă mai mare.

2. Mai multe explicații cu privire la scara de evaluare:

- a) 8.3 și 8.4 pentru o performanță foarte bună cu mesajul către Comisia Centrală a Arbitrilor ca acest arbitru este pregătit pentru următorul meci.
- b) 8.2 când o performanță este considerată ca fiind bună însă nimic mai mult.
- c) 8.0 și 8.1 pentru o performanță considerată ca fiind „doar bună” și Comisia va fi atentă cu privire la următoarea delegare a acestui arbitru.

În cazul evenimentelor care nu sunt soluționate corect, observatorul ar trebui mai întâi să le precizeze verbal arbitrilor în timpul discuțiilor de după meci și apoi să le menționeze de asemenea în raportul scris, cu descrieri clare, indicând cu precizie minutele.

3. Consecințele unei greșeli de arbitraj:

Dacă în opinia observatorului:

a) arbitrul a avut o performanță bună sau mai bună de 8.3+ dar cu o greșeală clară de arbitraj cu privire la o decizie importantă (ex: cartonaș roșu, penalty, ofsaid etc.) nota ar trebui să fie maxim 7.9;

b) arbitrul a avut o performanță de 8.0, 8.1 sau 8.2 dar cu o greșeală clară de arbitraj nota ar trebui să fie 7.8 maxim;

c) arbitrul a avut o lipsă de control per total a meciului și multe aspecte de îmbunătățit, nota ar trebui să fie 7.7 sau mai mică;

d) a fost mai mult de o greșeală clară de arbitraj, nota ar trebui să scadă până la 7.4 sau mai puțin;

Observatorii de arbitri ar trebui de asemenea să nu compenseze nota unui arbitru care în mod repetat ia decizii corecte și pozitive după un astfel de eveniment.

În cazul unei note mai mici de 7.7 observatorul trebuie să menționeze aspectele de îmbunătățit și să prezinte arbitrilor și/sau arbitrilor asistenți, aprecieri legate de capitolele 7 (comentarii generale și sfaturi) și 8 (puncte discutate cu arbitrii) plus capitolele 9 și 10 pentru arbitrii asistenți.

Pentru a obține o notă mai mare de 8.4 arbitrul trebuie să fi luat decizii critice și importante în mod corect (acestea putând fi de asemenea acțiuni preventive care au contribuit pozitiv la controlul meciului).

O notă mai mare de 8.4 este posibilă și atunci când dificultatea meciului este „normală”. Dacă meciul este normal datorită performanțelor arbitrului, ar trebui menționat ca punct pozitiv pentru arbitru. Dacă se acordă o notă mai mare de 8.4, observatorul trebuie să descrie orice element (cu menționarea minutelor) care a situat performanța peste rată normală de notare UEFA.

La nivel înalt, (meciuri televizate) deciziile critice și importante ar trebui urmărite pe DVD după meci (chiar și a 2-a zi). Oricum, observatorul ar trebui să informeze arbitrii meciului că va face asta și de asemenea să exprime aceste mențiuni în raportul său.

În celelalte cazuri în care nu este posibilă vizionarea pe DVD a meciului, observatorul va acorda credit arbitrilor.

Ar trebui să se țină cont că notarea de la 7.5 la 7.7 este considerată ca fiind satisfăcătoare. Cu toate acestea Comisia Arbitrilor UEFA așteaptă o performanță mai mult decât satisfăcătoare din partea arbitrilor în jocurile UEFA, prin urmare o notare de la 8.0 la 8.4.

C. Scări de evaluare pentru cel de-al 4-lea oficial

Sistemul de notare al celui de-al 4-lea oficial nu ar trebui să ia în considerare „sistemul de greșeli clare de arbitraj”.

O performanță eficientă ar trebui notată cu 8.0. Dacă al 4-lea oficial se descurcă bine în cazul unui eveniment special, nota ar trebui să fie mai mare de 8.0. Nota ar trebui să fie 7.9 sau 7.8 sau mai puțin dacă trebuie îmbunătățite aspecte importante. În cazuri cu mai mult sau mai puțin de 8.0 se așteaptă o explicație clară a motivului.

Puncte	Comentarii
9.0-10	Performanțe excelente (uimitoare)
8.5-8.9	Foarte bine (performanță admirabilă recomandată)
8.0-8.4	Bine (performanță eficientă)
7.5-7.9	Satisfăcător (aspecte importante de îmbunătățit)
7.0-7.4	Dezamăgitor (sub așteptări)
6.0-6.9	Performanța slabă (nesatisfăcătoare)
5.0-5.9	Performanță foarte slabă (inacceptabilă)

D. Grad de dificultate (evaluat separat pentru fiecare oficial al meciului)

Gradul de dificultate este încorporat în nota individuală a fiecărui arbitru, arbitru asistent și a celui de-al 4-lea oficial.

Observatorul trebuie să decidă și să includă nivelul de dificultate și abilitatea fiecărui arbitru, arbitru asistent și al celui de-al 4-lea oficial, în raport cu momentele critice.

Ca și informație, observatorul trebuie să indice nivelul de dificultate în rubrica specială.

Trebuie să menționeze elementele importante ale performanțelor arbitrilor meciului în raportul său, indicând minutele când au avut loc momentele critice pentru a justifica nota finală.

Gradul de dificultate include numărul de decizii în care arbitrul a demonstrat o aplicare credibilă a regulilor jocului dar, de asemenea, dacă arbitrul a avut de-a face cu momente critice: frecvența și intensitatea acestora.

Atenție la deciziile importante, cum ar fi:

1. faulturi/simulări în suprafața de pedeapsă sau în apropierea suprafeței de pedeapsă;
2. oprirea oportunităților de înscriere sau a șanselor de gol;
3. acte de violență;
4. confruntări în masă între jucători și proteste împotriva deciziilor arbitrilor;
5. al doilea cartonaș galben;
6. hotărâri decisive de ofsaid (în special pentru asistenți).

III. Alte observații asupra Raportului Observatorului de Arbitrii

A. Punctele de la 2 la 6

Instrucțiunile specifice pentru completarea acestor secțiuni ale Raportului Observatorului de Arbitrii pot fi găsite în Anexă.

B. Punctele 7 și 8 Comentarii generale și sfaturi asupra performanței (exemple) și puncte discutate cu arbitrii.

Observatorul de arbitrii este de asemenea un instructor/antrenor pentru arbitri.

Prin analiza și sfaturile sale observatorul ajută arbitrul să devină mai bun.

La punctele 7 și 8 observatorul concluzionează analiza sa. El ar trebui:

- a) să stabilească priorități (să noteze doar două sau trei puncte cheie);
- b) să menționeze mai întâi punctele pozitive, apoi aspectele care trebuiesc îmbunătățite;
- c) să ofere sfaturi concrete (bazate pe evenimentele din meci) care să fie clare și apreciable;
- d) să ofere arbitrului oportunitatea să se exprime, să încurajeze autocritica;
- e) să ofere soluții și alternative pentru perfecționare în colaborare cu arbitrul.

Arbitrii se plâng adesea că observatorul nu discută suficient cu ei și că raportul și comentariile de după meci nu sunt consistente. Pentru a încuraja discuțiile și pentru a se asigura că punctele discutate corespund cu raportul, observatorii ar trebui să-și noteze 2 sau 3 puncte pozitive și negative, pe care mai apoi să le comunice arbitrului în timpul discuțiilor de după meci.

C. Punctele 9 și 10. Performanțele arbitrului asistent

Este important să nu neglijăm arbitrii asistenți. Deciziile de ofsaid sunt deseori decisive în situațiile de înscriere a golurilor.

În consecință, puterile arbitrilor asistenți au fost extinse pentru semnalarea faulturilor. Tocmai de aceea este important să se estimeze abilitățile arbitrilor asistenți de a aplica acele puteri fără să o facă excesiv.

Performanța asistenților reprezintă un element crucial pentru o bună performanță a echipei în ansamblu.

Secțiunile situate la punctele 9 și 10 trebuie așadar completate foarte atent (Liniile specifice pot fi găsite în Anexă).

În ceea ce privește deciziile de ofsaid, UEFA nu refuză observatorului verificarea acurateței unei hotărâri în baza unei filmări TV. În această situație, el ar trebui să noteze în raportul său și dacă este posibil să informeze arbitrii asistenți cu privire la fază.

Această procedură de verificare cu filmarea televizată ar trebui limitată pentru deciziile care s-au materializat în goluri sau în șanse de gol.

D. Punctul 11: Comentarii cu privire la cel de-al 4-lea oficial

Rolul celui de-al 4-lea oficial este să asiste arbitrul în orice moment. Trebuie să fie proactiv pentru procedurile de înlocuire (ex: verificarea echipamentului și a bijuteriilor jucătorilor). Observatorul va urmări în particular orice situație în care este nevoie de asistență specială, în cazuri de identificare greșită a unui jucător sancționat sau un jucător sancționat cu cel de-al 2-lea cartonaș galben și care nu este eliminat.

UEFA a emis de asemenea informații practice pentru managementul zonei tehnice care completează liniile generale în regulile jocului. Observatorul este solicitat să se asigure că al 4-lea oficial a controlat bine zona tehnică, fiind ferm atunci când e nevoie, dar să nu provoace antrenorii dacă ei doar își fac meseria într-o manieră responsabilă.

(Linii specifice pot fi găsite în Anexă)

IV. Dispoziții finale

Aceste directive au fost adoptate de Secretariatul General în 17 aprilie 2009 și au intrat în vigoare la 1 iulie 2009 și aplicate pentru toate meciurile organizate de UEFA în timpul sezonului 2009/2010

Ele înlocuiesc orice alte prevederi în această privință.

Secretarul General

David Taylor
Nyon,...2009

ANEXA1: Linii generale/Puncte de referință
Puncte de referință utile pentru fiecare capitol din Raportul Observatorului de Arbitrii sunt date mai jos.

Aceste puncte nu sunt exhaustive dar ar trebui să ajute observatorii să identifice calitățile arbitrilor și aspectele ce trebuie îmbunătățite.

2. Aplicarea și interpretarea regulilor jocului
Controlul jocului, abordare tactică și managementul jocului

	+	-	
			Sanționare corectă și consistentă a faulturilor (piedică, atac prin alunecare în care exista mai întâi contact cu adversarul)
			Distincție clară între atac prin alunecare pentru minge sau atac prin alunecare asupra unui adversar
			Intervenție imediată pentru protejarea jucătorilor care sunt victimele unei greșeli grave
			Conștientizare + sancționare corectă și consistentă pentru împingeri, trageri sau țineri (abateri ascunse)
			Atent la folosirea coatelor
			Atent la corecta sancționare a simulării, protestelor, timpului risipit, etc.
			Judecare și interpretare corectă a:
			- opririi unei șanse clare de a marca
			- stopării unui atac promițător
			Distincție clară între jucarea mingii cu mâna în mod intenționat sau involuntar
			Distincție clară între lovitură directă și indirectă
			Zidul la distanța regulamentara - distanța de 9.15m pentru loviturile libere din apropierea suprafeței de pedeapsă
			Supraveghere corectă a modului de reluare a jocului (lovitura de la poartă, lovitura de la colț, aruncarea de la margine, lovitura de început)
			Proceduri corecte pentru înlocuirea și tratamentul jucătorilor accidentați
			Indicare corectă a timpului adițional
			Control eficient privind comportamentul portarului
			Folosirea eficientă a clauzei avantajului (sancționarea greșelii inițiale)
			Îmbunătățirea calității meciului prin aplicarea corectă a clauzei avantajului

			Controlul meciului în fiecare moment
			Recunoașterea caracterului meciului din startul lui, atitudine corectă adoptată chiar de la început
			Reacție imediată și potrivită la schimbarea caracterului jocului
			Asigurarea unei bune cursivități a jocului (în concordanță cu spiritul jocului)
			Decizii rapide și ferme
			Reluarea rapidă a jocului
			Semnale eficiente (scurte dar clare) + folosirea potrivită a fluierului

3. Controlul disciplinar, managementul jucătorilor și al oficialilor echipei (zona tehnică)

+		-
		Sancțiuni disciplinare potrivite
		Consecvența și predictibilitate în acordarea cartonașelor: o linie clară de la început (nu se dau cartonașe prea devreme pentru evenimente minore)
		Cartonaș galben pentru ținere când se împiedică o fază promițătoare (comportament nesportiv) –identificarea faulturilor tactice
		Pedepse disciplinare (cartonaș galben) pentru comportament nesportiv (îndepărtarea mingii de la locul execuției, exprimarea nemulțumirii prin gesturi de desconsiderare, cereri repetate ca adversarul să primească un cartonaș etc.)
		Cartonaș roșu pentru atac prin alunecare, ce pune în pericol integritatea adversarului
		Cartonaș galben pentru stoparea unui atac promițător
		Cartonaș roșu pentru stoparea unei ocazii de gol evidente, curaj în acordarea cartonașului roșu + penalty
		Cartonașele - arătate calm și clar, jucătorul pedepsit va trebui identificat
		Discuții limitate cu jucătorii și gesturi reținute către jucători (după o decizie)
		Fără toleranță pentru jucătorii care asaltează arbitrii.
		Comportament potrivit și înțelegător cu antrenorii care oferă indicații jucătorilor și se comportă corect
		Acțiuni împotriva gesturilor exagerate, gesturi de desconsiderare și aplauze ironice din partea antrenorilor

4. Conditie Fizica

+		-
		Formă fizică generală excelentă, pe toată durata partidei
		Condiție fizică bună, alergare pe distanțe lungi fără dificultate
		Capacitatea de a sprinta chiar și la sfârșitul meciului (contraatac rapid)
		Deplasare rapidă la locul incidentelor pentru a evita riscul reacțiilor sau al protestelor
		Alergare excelentă cu spatele pentru a avea o bună imagine de ansamblu
		Stil plăcut de alergare
		Totdeauna aproape de joc, urmărește meciul tot timpul dar nu încurcă jocul (nu se află pe traiectoria mingii)
		Diagonală flexibilă, vedere periferică bună pentru a observa eventualele greșeli (ținere, împingere)
		Diagonală flexibilă: mingea și jucătorul totdeauna între arbitru și arbitru asistent
		Alergare în suprafața de pedeapsă când este nevoie
		Așezarea corectă a mingii când jocul este oprit (lovituri libere, corner, penalty)
		Capabil să anticipeze ce se va întâmpla în următorul moment (citește jocul), dozarea efortului în mod rațional

5. Cooperare cu arbitrii asistenți și cu al 4-lea oficial

+		-
		Recunoaște toate semnalele asistenților și reacționează prompt
		Foarte bun contact vizual cu arbitrii asistenți chiar și atunci când se folosește sistemul de semnalizare electronic (bip)
		Bună repartizare a autorității în cadrul brigăzii de arbitrii (fault în apropierea arbitrilor asistenți)
		Conștientizarea corectă a semnalelor arbitrilor asistenți fără a opri jocul (avantaj, semnal de ofsaid foarte prompt etc.) și semnalizarea că a văzut fanionul ridicat
		Inexistența deciziilor contradictorii cu arbitrii asistenți (lovitura de la colț, lovitura de la poartă, diferite direcții la aruncările de la margine etc.)
		Susținerea arbitrului asistent cu un semnal discret în cazul unui contact ulterior cu mingea
		Reacție corectă și bună comunicare pentru greșeli petrecute în afara razei vizuale a arbitrului (comportare violentă) semnalizată de arbitrii asistenți
		Reacție corectă și bună comunicare în fața greșelilor din partea arbitrului (ex.: avertizarea altui jucător, a 2-a avertizare fără cartonaș roșu)
		Acțiune imediată când arbitrii asistenți sunt criticați de jucători sau de oficialii echipei

6. Personalitate

+		-

Respect, acceptare și recunoaștere din partea participanților (jucători, oficialii echipei) - recunoașterea arbitrului ca fiind omul care are grijă de meci - personalitate recunoscută în teren - autoritate nativă

Impunător, care face o impresie generală excelentă

Consecvent și neinfluențabil de către alții (jucători, oficiali ai echipei, suporterii, etc.) totdeauna ia hotărâri obiective

Consecvent chiar și atunci când criticile sunt inevitabile

Ferm, decis, încrezător și sigur

Hotărât, curajos, nu îi este teamă să ia decizii neplăcute

Totdeauna deținând controlul, calm, previzibil, discret și reținut în conformitate cu situațiile create

Traducere și adaptare ,

Constantin GHEORGHE

Vicepreședinte CCA